

Onderwerp Vensterscholen Groningen

Steller G.F.H.M. Tacken

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 89 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 7017652

Datum 28-6-2018 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Een unieke samenwerking heeft zijn vruchten afgeworpen. In de afgelopen vijf jaar hebben onderwijs, kinderopvang en gemeente, maar ook andere relevante partners zoals de WIJ-teams en de JGZ, een sluitend aanbod gecreëerd rondom kinderen in onze stad. Vooral op plekken waar kinderen veel zijn: op school, in de opvang, in de wijk en natuurlijk ook thuis. Kinderen krijgen in onze stad volop kansen hun talenten te ontdekken en zichzelf te ontwikkelen.

Wat daar in belangrijke mate voor heeft gezorgd is ons Groningse idee van de vensterschool. Een uniek concept dat in de praktijk steeds beter vorm krijgt. In de afgelopen jaren kreeg de vensterschool een nieuwe impuls (Nieuwe Impuls Vensterschool 2013) en inmiddels hebben 27 scholen zich aangesloten.

Een belangrijke stap was de verschuiving van de regie op de vensterscholen die over is gegaan van de gemeente naar het onderwijs in samenwerking met de kinderopvang. Zij weten als geen ander wat er nodig is en wat goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

De gemeente bleef verantwoordelijk voor de wijk en de verbinding tussen de wijk en de school.

Nieuw ook was het werken in een co-creatief proces met gelijke inbreng van alle partners, zowel in ideeën, als in personeel en middelen. Inhoudelijk was er extra aandacht voor de doorontwikkeling van vier thema's: een *gezamenlijk pedagogisch fundament*, een *doorgaande ontwikkelingslijn*, *ouderbetrokkenheid* en *ondersteuning en zorg*.

We hebben de ontwikkeling van de vensterschool de afgelopen jaren, mede op aandringen van uw raad, intensief gemonitord. Het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid van de Hanzehogeschool verrichte een drietal metingen naar de tevredenheid met de vensterschool op de vier benoemde thema's. Het leverde een positief beeld op: er zijn meer scholen toegetreden en de scholen hebben zich via de impulsregeling stevig doorontwikkeld. Vensterscholen die hebben geïnvesteerd in visievorming en professionele ontwikkeling, geven aan dat hierdoor een lerende cultuur in de vensterschool is ontstaan die kan worden voortgezet. Ze hebben bovenal allemaal de ambitie om hierin op volle kracht door te gaan.

Ook de inhoudelijke focus op de vier pijlers blijft overeind. Grote verschuivingen in beleid en strategie zijn daarom niet nodig. Wel willen we meer aandacht besteden aan afstemming en samenhang in voorzieningen en activiteiten en continuïteit in de financiering.

Inmiddels is ook het sociale domein ingrijpend veranderd. De decentralisatie van de jeugdhulp, de komst van WIJ-teams en de wet Passend onderwijs zijn van invloed op de rol en positie van de vensterschool in het sociale domein. School en opvang blijven in deze context belangrijke partners voor jeugd, ouders en gemeente, maar de samenwerking op wijkniveau, met name met de WIJ-teams en de JGZ, biedt nu nog meer kansen dan voorheen om samen te werken aan een optimale ontwikkeling van kinderen in de opvang, de school en de vrije tijd. Een intensieve samenwerking van onderwijs en opvang (IKC) vormt de kern van de Vensterschool, maar de Vensterschool is meer. Ze is ook een belangrijke samenwerkingspartner in het sociaal domein. Juist deze combinatie biedt nieuwe mogelijkheden.

Uw raad heeft begin 2018 de nota *Voor alle jonge kinderen gelijke kansen* vastgesteld. Deze bepaalt dat alle jonge kinderen van 2-4 jaar recht hebben op een gelijk ontwikkelingsgericht aanbod van hoge kwaliteit. Dit biedt voor alle kinderen extra ontwikkelingskansen en voor alle peuters een betere aansluiting op en voorbereiding voor het basisonderwijs. Het biedt daarmee ook opvang en school extra mogelijkheden om de doorgaande (leer)lijn voorschools-school verder te versterken.

De nieuwe ontwikkelingen in het sociale domein, het nieuwe beleid voor jonge kinderen en de aanbevelingen uit de monitor Vensterscholen vragen daarom om nieuwe ambitie. Nieuwe ambitie die we tot uitdrukking brengen in een nieuwe - of liever gezegd- een aangescherpte strategische koers voor de vensterschool de komende jaren.

Onze belangrijkste ambitie blijft namelijk de zelfde: *Alle kinderen in de stad hebben maximale ontwikkelingskansen en voelen zich een onderdeel van de samenleving.*

Het college biedt uw raad hierbij deze nieuwe ambitie en strategische koers aan in de vorm van een fraaie publicatie over de Vensterschool. Hierin een terugblik op de afgelopen jaren in de vorm van interviews met directeuren en partners en de uitkomsten van de monitor. Ook de nieuwe strategische koers wordt helder verwoord.

Zo tonen we aan heel Groningen en - wat het College betreft- aan heel Nederland wat we hier in Groningen hebben gepresteerd!

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter den Oudsten", with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter Teesink", with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink

Venster op de wereld

Samenwerken aan kansen voor kinderen op de vensterschool in Groningen

De vensterschool is een
samenwerkingsverband van:

- Gemeente Groningen
- Openbaar onderwijs groep Groningen
- KOC
- VCOG
- SKSG
- COP kids first

INHOUD

2	Voorwoord <i>Ton Schroor</i> , wethouder onderwijs en opvang, gemeente Groningen
4	Inleiding Een impuls voor de venstersamenwerking Terugblik 2013 – 2017
6	Interview <i>Jeannette Doornbal</i> , lector Integraal Jeugdbeleid, Hanzehogeschool Groningen
10	Hoofdstuk 1 De metingen uit de Monitor Vensterscholen
14	Interview <i>Anneke van Bergen</i> , directeur De Heerdstee, Beijum
18	Hoofdstuk 2 Strategische koers Vensterschool 2019
20	Interview <i>Kor Posthumus</i> , directeur Jenaplanschool de Swoaistee, Lewenborg
26	Hoofdstuk 3 Elke basisschool een vensterschool
28	Interview <i>Wally van der Vlugt</i> , directeur Bisschop Bekkersschool <i>Mirjam van der Scheer</i> , manager KindCentrum SKSG <i>Irma Goed</i> , wijkmanager Kids First COP groep
32	Hoofdstuk 4 In elke wijk een dekkend aanbod voor de jeugd
34	Interview <i>Marike Venema</i> , directeur Bredero school <i>Micha van Houdt</i> , manager kindcentrum SKSG
38	Hoofdstuk 5 Organisatie en financiering
40	Gedicht Stadskinderdichter <i>Amy Campbell</i>

Blijven leren, blijven ontwikkelen...

Ton Schroor

Wethouder onderwijs Gemeente Groningen

Groningen wil het beste onderwijs bieden aan alle kinderen. Ieder kind verdient een gelijke kans om te leren en zich te ontwikkelen. Een doorgaande leerlijn van jongs af aan op weg naar een mooie toekomst. En die lijn begint wat ons betreft al bij een kwalitatief hoogwaardige kinderopvang, die voor alle kinderen van twee tot vier jaar in ieder geval 16 uur per week beschikbaar is. In Groningen regelen we dat gewoon.

Zo ook als het gaat om de vensterscholen. Een concept dat zich sinds de introductie volop heeft ontwikkeld. In deze publicatie leest u erover. Ik kan me geen reden bedenken om af te wijken van de ingeslagen weg. Vanuit een succesvol programma hebben we scholen gestimuleerd om de basisgedachte achter de vensterschool op te pakken en aan de slag te gaan. En dat heeft tot veel moois geleid. Denk aan vensterschool De Wegwijzer waar ze zich volgens de directeur 'in alle geleidingen konden ontplooiën' met gratis naschoolse activiteiten, koffieochtenden voor de ouders rondom opvoedingsvraagstukken, activiteiten in het Taalcafé voor ouders die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn, gespreksvoering voor leerkrachten en mediatraining voor de kinderen. Of noem de vensterschool Borgman Warmoesstraat waar ze ver zijn met een integrale aansturing van school en opvang en een profiel passend bij de wijk: muziek.

Ik ben trots op de unieke samenwerking die we in de afgelopen periode hebben opgebouwd tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente. Maar ook met andere relevante partners, zoals bijvoorbeeld de aansluiting bij de WJJ-teams, die in de praktijk steeds beter vorm krijgt. Op die manier ontstaat een sluitend aanbod rondom de kinderen, op de plekken waar ze veel zijn: op school, in de opvang, in de wijk en natuurlijk ook thuis. Want ook de ouders spelen een belangrijke rol in het onderwijs van hun kinderen. Dat is pure winst van de intensieve samenwerking in de afgelopen jaren.

Een belangrijke stap daarin was de verschuiving van de regie op de Vensterscholen die over is gegaan van de gemeente naar het onderwijs in samenwerking met de kinderopvang. Zij weten als geen ander wat er nodig is en wat goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Overal in Nederland hebben de integrale kindcentra (IKC's) steeds meer vorm gekregen. Het idee hierachter is erg goed, maar als enige principe is het wat mij betreft te arm. Juist de combinatie van IKC's als sturingsinstrument tussen onderwijs en opvang als onderdeel van de vensterscholen levert een grote sprong voorwaarts op. Komende tijd gaan we met elkaar ontdekken hoe we deze combinatie verder vorm kunnen geven. En dan niet meer projectmatig maar structureel en doelmatig.

Ook wij moeten blijven leren, blijven ontwikkelen.

Een impuls voor de venstersamenwerking

Terugblik 2013–2017

De vensterscholen in de stad Groningen leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen. Door een rijk aanbod te creëren, krijgen kinderen in Groningen maximale kansen om hun talenten te ontwikkelen. Kinderen die een extra zetje nodig hebben worden actief benaderd om de aangeboden kansen aan te pakken.

Het idee van de vensterschool ontstond in de jaren negentig. Toen werd in de stad afgesproken om scholen en instanties in de wijk veel meer samen te laten werken om voor kinderen de beste omgeving te creëren. De ramen open zetten, kinderen een venster op de wereld bieden en omgekeerd, de samenleving in de school naar binnen brengen. Het was de Groningse invulling van het begrip 'brede school'. Een model dat in heel Nederland opgang deed maar waarin Groningen een van de voorlopers was.

Nieuwe Impuls Vensterschool

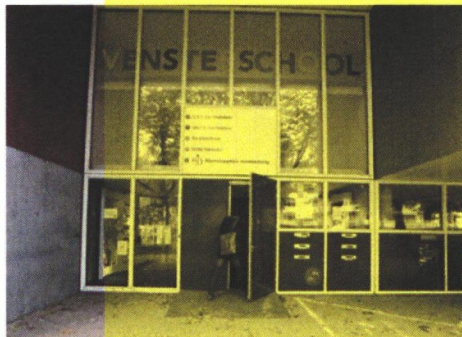
In 2013 kreeg het bestaande vensterschoolconcept een nieuwe impuls. Binnen het nieuwe concept kwam de regie op de samenwerking binnen de vensterscholen bij het basisonderwijs te liggen. De gemeente bleef verantwoordelijk voor de wijk en de verbinding tussen de wijk en de school. Nieuw ook was het werken in een co-creatief proces met gelijke inbreng van alle partners, zowel in ideeën, als in personeel en middelen. Inhoudelijk was er extra aandacht voor de doorontwikkeling van vier pijlers: een *gezamenlijk pedagogisch fundament*, een *doorgaande ontwikkelingslijn*, *ouder-betrokkenheid* en *ondersteuning en zorg*.

Vanuit een nieuw opgerichte stuurgroep Vensterscholen waarin gemeentebestuur, schoolbesturen, besturen kinderopvang en het lectoraat Integraal Jeugdbeleid zitting

namen, werden scholen uitgenodigd om samen met hun partners in de wijk (zoals de voorschoolse voorzieningen en het CJG/de WIJ-teams) tweejarige plannen in te dienen, gericht op het waarmaken van de gezamenlijke ambities en thema's.

In 2014 ontving de stuurgroep 16 plannen en deden 23 scholen uit het reguliere basisonderwijs (60%) mee aan de vensterschoolimpuls. In 2015 breidde dit aantal zich uit met drie nieuwe scholen en in 2016 volgde nog een nieuwe school. Eind 2017 deed ruim 70% van de scholen vanuit het reguliere basisonderwijs mee aan de impuls.

2014	23 vensterscholen
2015	26 vensterscholen
2016	27 vensterscholen
2017	tussenjaar

De Monitor Vensterschool

De Nieuwe Impuls Vensterscholen is geëvalueerd door het lectoraat Integraal Jeugdbeleid van de Hanze-hogeschool Groningen in de Monitor Vensterscholen. De evaluatie geeft antwoord op de vraag: helpt de nieuwe werkwijze de ontwikkeling van de vensterschool?

Er zijn inmiddels drie metingen verricht (2015, 2016 en 2017) en deze vraag kan volmondig met 'ja' beantwoord worden. Er is veel in gang gezet door de nieuwe impuls, de vensterscholen hebben veel opgepakt. Over de hele lijn zijn de professionals van de vensterscholen positief over het pedagogisch fundament en de drie andere pijlers en hebben ze bovenal allen de ambitie om door te ontwikkelen.

Inmiddels is het maatschappelijk landschap echter ingrijpend veranderd. De decentralisatie van de jeugdhulp, de komst van WIJ-teams en de wet Passend onderwijs zijn van invloed op de rol en positie van de vensterschool in het sociale domein. School en opvang blijven in deze context belangrijke partners voor jeugd, ouders en gemeente, maar de samenwerking op wijkniveau, met name met de WIJ-teams en de JGZ, biedt nu nog meer kansen dan voorheen om samen te werken aan een optimale ontwikkeling van kinderen in de opvang, de school en de vrije tijd.

De gemeenteraad van Groningen heeft bovendien begin 2018 de nota Voor alle jonge kinderen gelijke kansen vastgesteld. Deze bepaalt dat alle jonge kinderen van 2-4 jaar recht hebben op een gelijk ontwikkelingsgericht aanbod van hoge kwaliteit. Dit biedt voor alle kinderen extra ontwikkelingskansen en voor alle peuters een betere aansluiting op en voorbereiding voor het basisonderwijs. Het biedt daarmee ook opvang en school extra mogelijkheden om de doorgaande (leer)lijn voorschools-school verder te versterken.

Een nieuwe koers

De nieuwe ontwikkelingen in het sociale domein, het nieuwe beleid voor jonge kinderen en de aanbevelingen uit de Monitor Vensterscholen vragen daarom om een nieuwe - of liever gezegd - een aangescherpte strategische koers voor de vensterschool de komende jaren. De ambitie blijft namelijk de zelfde: *Alle kinderen in de stad hebben maximale ontwikkelingskansen en voelen zich een onderdeel van de samenleving*.

Alle schoolbesturen, alle professionals onderstrepen deze ambitie, zo blijkt uit de monitor en willen door met het vensterschoolconcept. Ook de inhoudelijke focus op de vier pijlers blijft overeind. Grote verschuivingen in beleid en strategie zijn daarom niet nodig. Wat aanpassing behoeft is met name het in de monitor genoemde belang van inhoudelijke en financiële continuïteit en van een goede aansluiting van de vensterscholen op de wijk. Dat vraagt om bijstelling van het proces van opdracht- en subsidieverstrekking aan de vensterschool.

Uit de Monitor blijkt dat de mate van borging sterk samenhangt met waarop is ingezet. Vensterscholen die hebben geïnvesteerd in activiteiten, geven aan dat het moeizaam is om de activiteiten in stand te houden zonder extra middelen. Vensterscholen die hebben geïnvesteerd in visievorming en professionele ontwikkeling, geven aan dat hierdoor een lerende cultuur in de vensterschool is ontstaan die kan worden voortgezet.

De evaluatie levert een mooi resultaat, maar vooral ook kansen voor doorontwikkeling van het vensterschoolconcept. Die kansen voor doorontwikkeling en de gezamenlijk uitgesproken ambitie zijn door de stuurgroep in samenwerking met de gemeente daarom uitgewerkt in een nieuwe strategische koers voor de vensterscholen in de komende jaren.

Leeswijzer

In deze publicatie leest u de hoofdlijnen van de nieuwe koers van de vensterschool vanaf 2019. Opgesteld in nauwe afstemming met alle partners.

In het komende hoofdstuk nemen we u eerst nog kort even mee in de uitkomsten uit de uitgevoerde Monitor. De bevindingen hieruit leverden een belangrijke basis voor de nieuwe strategische koers en de uitwerking daarvan voor de venstersamenwerking in Groningen.

Tussen de hoofdstukken door vindt u een vijftal interviews met vensterschooldirecteuren en hun samenwerkingspartners. Zij delen hun ervaringen en visie op de toekomst van de vensterschool in Groningen. En natuurlijk komen ook de kinderen aan bod!

Jeannette Doornenbal

LECTOR INTEGRAAL JEUGDBELEID HANZEHOGESCHOOL GRONINGEN

'Samen zorgen voor de beste omgeving om in op te groeien'

Ieder kind heeft het recht om mee te mogen doen, bij te dragen, mee te tellen en te leren. Vraag Jeannette Doornenbal naar haar drijfveer en dat is haar antwoord. Het is precies de reden waarom ze zich als onderzoeker met hart en ziel inzet voor de Vensterschool.

Jeannette Doornbal is sinds 2006 lector Integraal Jeugdbeleid aan de Hanzehogeschool Groningen. Met haar onderzoeksteam volgt ze al jaren de ontwikkeling van de vensterschool. Centraal staat de vraag of de betrokkenen vinden dat de fundamenten van het vensterschool-idee naar tevredenheid worden uitgevoerd. Het gaat dan om zaken als het pedagogisch fundament, de doorgaande lijn, de verbinding met de zorg en de betrokkenheid van ouders. Dat gebeurt via een monitor, een uitgebreide vragenlijst die om de paar jaar aan de vensterschoolteams wordt voorgelegd.

In haar werkkamer in de Brugsmaborg aan het Zernikeplein, de Pabo in de volksmond, legt ze uit waar de betrokkenheid van de Hanzehogeschool vandaan komt. "Eigenlijk begon die met de komst van Henk Pijlman als voorzitter van het College van Bestuur van de Hanzehogeschool. Hij stond als politicus in de jaren negentig mede aan de basis van het idee van de Vensterschool. Toen werd in de stad afgesproken om scholen en instanties in de wijk veel meer samen te laten werken om voor kinderen de beste omgeving te creëren. De ramen open zetten, kinderen een venster op de wereld bieden en omgekeerd, de samenleving in de school naar binnen brengen. Henk Pijlman wilde dat de Hanzehogeschool hier praktijkgericht onderzoek naar ging doen en nam het initiatief voor de oprichting van het lectoraat Integraal Jeugdbeleid."

Ideaal

Opvoeden en onderwijzen is een complexe opgave vertelt Jeannette. "Het is handelen met onzekerheden. Zeker als er sprake is van kinderen die opgroeien in achterstandsituaties. De eerste vensterscholen werden niet voor niets in de achterstandswijken opgericht. Als je dus de kansen voor ieder kind wilt vergroten, is het wijsheid de handen ineen slaan. Vanaf '96 zijn allerlei initiatieven ontstaan voor samenwerking tussen verschillende professionals. Dus tussen scholen, kinderopvang, zorginstellingen en overheden. Denk daarbij ook aan extra investeringen in naschoolse activiteiten en de samenwerking die daardoor in de wijken is

ontstaan met sportverenigingen en het buurt- en jongerenwerk. Op dit moment wordt een duurzame samenwerking echter nog steeds belemmerd doordat bijvoorbeeld onderwijs, kinderopvang en zorg te maken hebben met verschillende financiële kaders en wet- en regelgeving. En veel extra activiteiten worden betaald uit projectgelden die weer stoppen als het project is afgelopen. Daardoor is er in de wijken veel bestuurlijke drukte. Het is mooi om te zien hoe dat nu langzaam toegroeit naar een integrale aanpak. Mijn ideaal is één voordeur voor ouders, één pot geld en één uitvoeringsregie."

De juiste maat

Groningen was zeker niet de eerste gemeente in Nederland waar die samenwerking werd gezocht. Het was echter wel een stad waar op veel gebieden al iets van een netwerk bestond, het had al een redelijk sterke infrastructuur. "De verbinding met de wijk, zelfs het zorgen voor een pedagogische wijkinfrastructuur, vond hier van oudsher al plaats. Daarmee bedoel ik dat je samen zorgt voor de beste omgeving om in op te groeien. Ouders, opvang, overheden, sport en ook kinderen zelf hebben daarin hun stem. Groningen had hiervoor denk ik de goede maat, de juiste schaal qua omvang, problematiek en mogelijkheden om samen te zoeken naar een juiste aanpak."

Gedee isie

Haar lectoraat doet niet alleen in Groningen onderzoek. "Noord-Nederland is een beetje de scope, we doen bijvoorbeeld ook onderzoek in

'Mijn ideaal is één voordeur voor ouders, één pot geld en één uitvoeringsregie.'

Leeuwarden en in krimpgebieden. We hanteren daarvoor niet één methode, we zoeken steeds naar de beste vorm die past bij de vragen die daar leven. We denken nu bijvoorbeeld mee over de beste manier om integrale pedagogische wijkplannen te ontwerpen. Het maken van een gezamenlijk plan als wijk en als vensterschool waarin je een gedeelde visie en ambitie formuleert is heel belangrijk. Op die manier kun je gericht en samen professionaliseren. Uit onze monitor blijkt ook dat vensterscholen die inzetten op samen professionaliseren en leren zich meer naar tevredenheid ontwikkelen."

Op scherp stellen

Op de vraag waar ze zelf als onderzoeker en adviseur het meest trots op is hoeft Jeannette niet lang na te denken. "Ik denk dat we er met elkaar in geslaagd zijn om een soort gezamenlijke lerende houding te ontwikkelen. Kennis en ervaring delen en daarvan kunnen leren. Als lectoraat zijn we daarin een beetje de vreemde ogen van buiten. Via onze onderzoeksmethode, de monitor, stellen we de vragen om de zaak op scherp te stellen. Dat wordt gewaardeerd merken we uit reacties. Zo werken we systematisch aan ontwikkeling, we zijn samen aan het leren."

Leiderschap

"Samen werken aan de ontwikkeling van de vensterschool vraagt eigenlijk om een systeem-innovatie. Het vraagt namelijk iets van zowel het beleid en de politiek, van de bestuurders en *last but not least* van de professionals. We hebben gemerkt dat verbindend leiderschap in de vensterschool

daarbij een belangrijke succesfactor is. Weet de directeur de verschillende partijen te binden en te committeren aan dezelfde visie. Van de gemeente vraagt het om het kunnen zorgen voor de juiste randvoorwaarden. We zijn in de stad nu nog erg project-gestuurd bezig. Wil je zorgen voor een duurzame pedagogische infrastructuur dan vraagt dat om sterke verbindingen, een langere termijnvisie en structurele inzet van middelen. Bestuurders en partijen moeten daarvoor gaan staan. Het verheugt me dat we die beweging in de stad nu zien en dat de gemeente daar met haar programma van Positief Opgroeien de komende jaren op wil inzetten. Ik denk dat Henk Pijlman dat indertijd ook goed heeft gezien. Hij zei destijds niet voor niets al dat de vensterschool geen project was maar een beweging. Dat vergt continu en voor meerdere jaren onderhoud."

Nationale doorbraak

Jeannette is zeer begaan met de vensterscholen in Groningen, maar haar ambitie reikt verder. Ze pleit voor een nationale doorbraak van 'inclusie', het idee dat geen kind wordt uitgesloten uitsluit. "Mijn hart gaat sneller kloppen van het idee dat je in elke wijk een plek creëert waar ieder kind meetelt, mee kan doen, bij kan dragen en leren. Ik zie de tweedeling, de segregatie in de samenleving als een groeiend probleem. Als je uitgaat van diversiteit, zorgt voor goede en sterke basisvoorzieningen en daarbij inter-professionele samenwerking creëert, kun je daar iets tegen doen. En laat de vensterschool nou net het raamwerk zijn wat daarvoor kan zorgen!"

De metingen uit de Monitor Vensterschool

Er zijn in 2015, 2016 en 2017 metingen verricht door het lectoraat Integraal Jeugdbeleid van de Hanze-hogeschool. Hiervoor werd de Reflectiekaart Vensterscholen gebruikt als meetinstrument. Directeuren en kernpartners is gevraagd naar hun tevredenheid over de vensterschoolontwikkeling, onderscheiden naar de vier pijlers *pedagogisch fundament*, *doorgaande leerlijn*, *ouderbetrokkenheid* en *ondersteuning en zorg*, en over de interprofessionele samenwerking.

Daarnaast hadden de vragen betrekking op randvoorwaarden, ambities, knelpunten en kansen van de nieuwe werkwijze. Belangrijk te vermelden is dat de resultaten inzicht geven in percepties, ervaringen, meningen en wensen van geïnterviewde personen, niet in feiten.

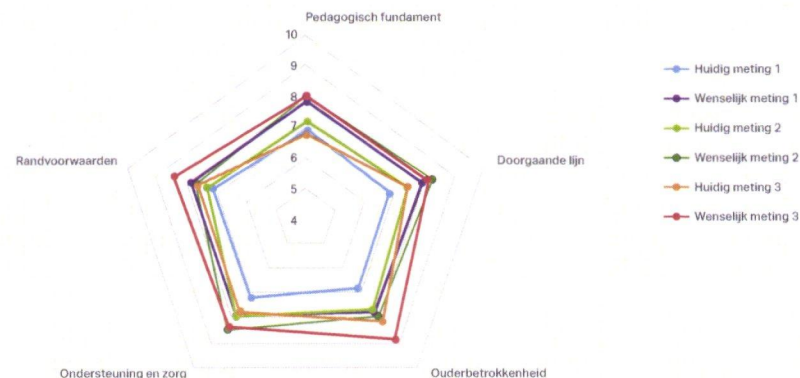

Uit het totaaloverzicht blijkt dat de vensterschoolteams de huidige situatie met betrekking tot de vijf onderzochte onderwerpen (pedagogisch fundament, doorgaande leerlijn, ouderbetrokkenheid, ondersteuning en zorg, randvoorwaarden) als voldoende of ruim voldoende beoordelen. In de afgebeelde spin grafiek (hiernaast) is op de meeste aspecten een groei in waardering waar te nemen.

Zonder volledig te willen zijn benoemen we op elke onderzochte pijler een aantal opvallende uitkomsten.

Pedagogisch fundament

Met het pedagogisch fundament wordt een gedeelde visie bedoeld van waaruit gezamenlijke activiteiten benoemd en uitgevoerd kunnen worden. Het geeft aan welke waarden men wil voorleven, waar we de kinderen willen brengen en hoe we naar ze kijken.

Het Pedagogisch fundament en het formuleren van een gezamenlijke visie wordt door alle kernpartners als wezenlijk ervaren. De ambitie evenals het aspect 'ontwikkelingskansen voor kinderen' wordt onveranderd belangrijk gevonden in alle drie de metingen. Randvoorwaarden als tijd, geld en fysieke ruimte om elkaar te ontmoeten zijn van cruciaal belang. Vermeldenswaardig is de wijk Lewenborg waar met een Integraal Wijkplan wordt ingezet op een pedagogische visie voor de hele wijk met concrete doelstellingen. In de wijk Oosterpark is een Integraal Kind Centrum ontwikkeld met een duidelijke pedagogische visie als basis.

Doorgaande lijn

Bij de doorgaande ontwikkelingslijn gaat het om de ontwikkelingslijn in de leeftijd 0-12 jaar, maar ook om de doorgaande lijn in de dag. Kinderen hebben gedurende de dag met verschillende professionals te maken. Het gaat er vooral om dat professionals vanuit de pedagogische visie afspraken maken over het pedagogisch en didactisch aanbod.

Uit de Monitor blijkt dat er op dit aspect al veel afstemming plaatsvindt tussen betrokken partners. Er is de onveranderde wens om dit uit te bouwen. Talentontwikkeling van kinderen en medewerkers is een belangrijk aandachtspunt binnen veel vensterscholen. Er is ambitie om in te zetten op bredere inzetbaarheid van personeel en het meer gebruik maken van elkaars talenten. Veel vensterscholen hebben de wens om de naschoolse activiteiten uit te kunnen breiden.

Ouderbetrokkenheid

Met de focus op ouderbetrokkenheid proberen de vensterscholen ouders te betrekken bij het leerproces van het kind om zo te komen tot maximale ontwikkelingsmogelijkheden van hun kind. Scholen zijn hier over het algemeen heel positief over, zo blijkt uit de monitor.

Meerdere vensterscholen hebben bijvoorbeeld een kenniswerkplaats ouderbetrokkenheid en willen deze uitbouwen en daarnaast het ouderbeleid verder uitwerken.

Ondersteuning en zorg

In 2015 was ondersteuning en zorg, met als doel het creëren van een sluitend aanbod van hulp voor kinderen en ouders, enigszins onderbelicht in de vensterschoolontwikkeling. Inmiddels is met de decentralisatie van de jeugdhulp en de komst van passend onderwijs veel veranderd op het terrein van ondersteuning en zorg in relatie met onderwijs. De samenwerking met de WIJ-teams en met de jeugdgezondheidszorg verloopt steeds beter en in het kader van aansluiting jeugdhulp- (passend) onderwijs weten partners elkaar steeds beter te vinden.

Conclusies

Volgens de bevroegde vensterschooldirecteuren is er veel in gang gezet door de Nieuwe Impuls. Het meest tevreden is men over de uitvoering van activiteiten in het kader van het pedagogisch fundament en ondersteuning en zorg.

Uit de monitor is tevens gebleken dat de mate van borging sterk samenhangt met waar de vensterscholen op in hebben gezet. Vensterscholen die hebben geïnvesteerd in visievorming en professionele ontwikkeling hebben deze verworvenheden structureel kunnen borgen in hun scholen. Vensterscholen die geïnvesteerd hebben in het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en functies zijn veel minder in staat gebleken deze blijvend te borgen. Driekwart van de respondenten geeft aan dat de meeste activiteiten die in het kader van de Nieuwe Impuls ontwikkeld zijn, vroeg of laat gestopt zijn. Een van de factoren daarbij is onzekerheid over de financiering. Vensterscholen die hebben ingezet op visievorming en professionalisering, geven aan dat hierdoor een lerende cultuur in de vensterschool is ontstaan die ook na de Nieuwe Impuls voortgezet zal worden.

De vensterschooldirecteuren noemen kansen voor de toekomst. Deze liggen vooral op het vlak van ondersteuning bij verdere visievorming, professionalisering, inhoudelijke ontwikkeling en intensivering van de samenwerking van kernpartners. Voor dit laatste zijn, zoals al eerder genoemd, tijd, structurele financiering en fysieke ruimte belangrijke voorwaarden.

Aanbevelingen

Het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid formuleerde op grond van de uitkomsten uit de monitor een aantal aanbevelingen. De meer inhoudelijke aanbevelingen betreffen het blijven investeren in het ontwikkelen, implementeren en borgen van het pedagogisch fundament (werken aan gedeelde visie, formuleren van gezamenlijke concrete doelen en aan professionalisering als vensterschoolteam op de werkvloer); het blijven investeren in de stijgende doorgaande lijn (inzetten op samenwerking tussen onderwijs en opvang en afstemming basis- en voorgezet onderwijs); het blijven investeren in de samenwerking met ouders (inrichten van Ouder- en familieteams of Kenniswerkplaatsen ouderbetrokkenheid); en, tot slot, investeren in de samenwerking met de WIJ-teams met name ten behoeve van ondersteuning en zorg, maar ook ten behoeve van naschoolse activiteiten en preventieve voorzieningen zoals de huiskamer.

De overige aanbevelingen hadden vooral betrekking op (structurele) financiële en inhoudelijke ondersteuning van de doorontwikkeling van de vensterscholen. Continuïteit in functies (zoals brugfunctionarissen), bemensing, activiteiten en voorzieningen zijn cruciaal voor een duurzame vensterschoolontwikkeling. Dat maakt dat continuïteit in financiering, naast investeren in adequate huisvesting voor de samenwerking tussen onderwijs en opvang, gezamenlijke ontmoetings- en/of personeelsruimtes voor medewerkers van verschillende disciplines en voor ouders en kinderen, gelden als belangrijke randvoorwaarden.

Toekomst

Het in de monitor naar voren komende belang van continuïteit van medewerkers, activiteiten en voorzieningen – en daarmee in financiering – is heel herkenbaar en wordt ook door de gemeente gezien als absolute voorwaarde om succesvol te kunnen werken. Dit betreft overigens niet alleen continuïteit in de betekenis van 'onafgebroken duur', maar – zeker zo belangrijk – ook 'ononderbroken samenhang'. Deze handschoen heeft de gemeente opgepakt met de ontwikkeling van Positief Opgroeien, waarbinnen de vensterscholen belangrijke kernpartners zijn. Met Positief Opgroeien wil de gemeente samen met partners, ouders en jeugdigen in de wijk, werken aan duurzame samenwerkingsrelaties in de wijk en aan het ontwikkelen van een samenhangend en duurzaam activiteitenaanbod in de wijk passend bij de vraag.

De vraag naar adequate huisvesting heeft al langer de aandacht van de gemeente Groningen en zal, als een van de thema's, opgenomen worden in de onderwijs-huisvestingsagenda voor de komende jaren en in het te ontwikkelen *Integraal Huisvestingsplan (IHP)*.

Bij de actualisatie van de koers van de vensterschool spelen niet alleen de aanbevelingen van de monitor een rol, maar ook de algeheel gevoelde drang tot onderwijsinnovatie, passend bij de huidige tijd. Belangrijke thema's binnen deze onderwijsinnovatie zijn *Digitale geletterdheid en digitale vaardigheden, Ondernemerschap en ondernemende vaardigheden en Het leren van de toekomst* (b.v. Succes for All).

Hiermee brengt de gemeente een vruchtbare verbinding tot stand tussen het Vensterschoolconcept – een innovatief concept ontstaan in de jaren negentig en nog steeds passend bij de huidige tijd (over duurzaamheid gesproken!) – en innovatieve concepten van vandaag de dag.

Anneke van Bergen

DIRECTEUR DE HEERDSTEE, BEIJUM

'Wij houden
het klein
en zorgen
zo voor
continuïteit'

Dat je als kind je talenten kunt ontdekken en leert zelf verantwoordelijkheid te nemen vinden ze op Daltonschool de Heerdstee in Beijum erg belangrijk. Zoveel mogelijk 'zelfsturing' dus, bij kinderen maar ook bij docenten. Zorgen voor een goede borging en continuïteit is dan noodzaak. De venstersamenwerking draagt daaraan bij, vertelt Anneke van Bergen.

Toen Beijum in de jaren tachtig verrees, was het meteen een kinderrijke wijk. Er waren wel zes basisscholen waarvan er nu nog vier over zijn. Een daarvan is de Heerdstee, een christelijke school werkend volgens de Dalton principes. "De wijk is nu meer gemêleerd", vertelt directeur Anneke van Bergen, "je vindt bewoners in alle leeftijdsgroepen maar nog steeds heel veel kinderen. Onze school heeft denk ik de meest verschillende soorten leerlingen in de wijk, qua achtergrond en sociale status. We kennen hier ook armoede. Omdat we aan de rand zitten zie je wel meer kinderen die in armoede opgroeien."

Het is een probleem dat al langer speelt en waar de gemeente al veel aandacht aan besteedt. "We hebben bijvoorbeeld een brugfunctaris vanuit de gemeente die goed en belangrijk werk doet. Ze kent alle regelingen en kan kinderen en ouders bijstaan bij allerlei problemen. Ik vind het ook goed dat de gemeente in haar beleid gelijke kansen voor alle kinderen nastreeft. Zo kunnen wij ervoor zorgen dat alle kinderen bijvoorbeeld op schoolreis kunnen. Ons jaarlijkse schoolreisje naar Schiermonnikoog is voor veel kinderen een geweldige en leerrijke ervaring."

Bewust klein

De samenwerking in de wijk met instanties als WIJ Groningen is goed en vanzelfsprekend. "We hebben nu eenmaal te maken met veel sociale problemen, bij kinderen en in gezinnen, dus er is veel contact met het WIJ-team. Een prettige en goed lopende samenwerking. Waar ik als directeur van de Heerdstee op heb ingezet is op het borgen en verstevigen van bestaande vormen van samenwerking. Niet door groots in te zetten op nieuwe projecten die bovendien veel extra eigen geld (co-financiering) zouden kosten. Nee, wij hebben het juist bewust klein gehouden."

Klassenpassen

Goede voorbeelden daarvan zijn de samenwerking met de voorschoolse opvang en het inzetten op

beweegactiviteiten. "Om ervoor te zorgen dat er goede aansluiting is tussen peuters en kleuters organiseren we driemaal per jaar thema-activiteiten zodat peuters alvast kunnen wennen. Samen met het Alfa-college organiseren we sportactiviteiten hier op het schoolplein, begeleid door studenten. Of neem het bevorderen van lezen. Samen met de bibliotheek en via klassenpassen zorgen we dat iedere groep voor alle kinderen gratis boeken kan lenen. Allemaal activiteiten die we een kleine impuls hebben gegeven maar kunnen continueren."

Taakbeleid

Dat kan ook door docenten hier een belangrijke rol in te laten spelen. "Dat kost ze meer tijd," vertelt Anneke, "maar die uitbreiding van uren is mogelijk via het taakbeleid, dit zijn de taken die de leerkrachten vervullen naast alles wat met lesgeven te maken heeft. Het vergt van onze docenten natuurlijk wel extra inzet. Maar dat zijn we in het basisonderwijs wel gewend en gelukkig heb ik een geweldig team leerkrachten. De inzet van mensen maakt het verschil, ook van ouders bijvoorbeeld die we er actief bij proberen te betrekken."

Voetbalkooi

Voor de toekomst hoopt Anneke de huidige aanpak te kunnen doortrekken. Er zijn nog wensen en ideeën genoeg. "Waar ik trots op ben is te zien dat we zaken inderdaad hebben kunnen continueren door het klein en behapbaar te houden. Ik voorzie een toename van het aantal NT2-kinderen, daar zou ik iets mee willen doen, bijvoorbeeld om hun woordenschat op peil te houden. Of neem het thema gezond bewegen. Met JOGG ben ik in gesprek om te kijken of we ons plein interactiever kunnen maken, zowel voor kinderen op school als in de wijk. Het is namelijk een speelplein waar kinderen uit de hele buurt vaak gebruik van maken. Hun grootste wens is een voetbalkooi zodat die bal niet meer constant de rondweg op vliegt met alle gevaren van dien. Maar 's kijken of we dat kunnen regelen!"

Anneke van Bergen met leerling Frank van de Kinderraad.

'Waar ik trots op ben is te zien dat we zaken inderdaad hebben kunnen continueren door het klein en behapbaar te houden.'

De kinderraad denkt mee

Leerling Frank (10 jaar) uit groep zeven van de Heerdstee zit in de Raad van Kinderen van de gemeente Groningen. De kinderraad werd in 2017 opgericht. Taak voor het eerste jaar is meedenken over oplossingen voor de armoede in de stad.

Spannend vond Frank het wel in het begin. "Ik moest naar het stadhuis en ontmoette daar de andere kinderen, wel meer dan dertig. Ik kende nog niemand. Nu hebben we al heel veel bijeenkomsten gehad en ken ik sommige kinderen beter. Ik ga er nu ook gewoon zelf met de bus heen."

Goedkope laptop

Als het over armoede gaat weet Frank wel wat er speelt. Niet dat hij zelf uit een arm gezin komt maar op zijn school hebben veel kinderen het moeilijker. "Ik vind het heel goed dat kinderen nu bijvoorbeeld geholpen worden met een fiets of een laptop, want die heb je wel nodig. In de kinderraad denken we mee over allerlei oplossingen. Bijvoorbeeld dat je niet alleen iets voor de kinderen doet maar ook voor hun ouders, want die moeten alles betalen. Zorg dat zij bijvoorbeeld ook goedkoop een laptop kunnen krijgen."

Prinses Laurentien

Leuk is dat Frank via de Kinderraad op nieuwe plekken komt en

mensen ontmoet. "Ik ken nu het Stadhuis natuurlijk, daar zitten we dan in de grote vergaderzaal. Maar we kregen ook een rondleiding bij de Voedselbank. Ik heb met de burgemeester en een paar wethouders gesproken en wat heel leuk is: volgende keer komt prinses Laurentien op bezoek!"

Leuk om te doen

Gaat hij hierna nog een jaartje door als raadslid? "Weet ik nog niet, maar ik denk er wel over na want het is heel leuk om te doen en je leert veel. We kregen bijvoorbeeld een les over jezelf presenteren. Maar het leukste is dat je mag nadenken over oplossingen voor armoede. Gratis zwemles, of dat je mee kan op schoolreis. Heel goed dat er een kinderraad is!"

En nu verder! Strategische koers Vensterschool 2019 en verder

Sinds 2013 hebben 27 scholen in Groningen zich samen met hun partners verder ontwikkeld als vensterschool, óf in de vorm van een zelfstandige vensterschool óf als onderdeel van een samenwerking van meerdere scholen in een zogenaamde vensterwijk. De Nieuwe Impuls Vensterschool heeft hierbij stimulerend gewerkt.

Uit de monitor blijkt dat de professionals van de vensterscholen positief zijn over de ontwikkelingen op het terrein van het gezamenlijk pedagogisch fundament, de doorgaande ontwikkelingslijn, ouderbetrokkenheid en ondersteuning/zorg. En ze hebben de ambitie om deze ontwikkelingen verder voort te zetten en te borgen.

Deze gezamenlijke ambitie is daarom verder uitgewerkt in een strategische koers voor de komende jaren. Gebaseerd op een gezamenlijk uitgesproken drijfveer en visie, een pedagogisch fundament en vastgestelde inhoudelijke focus.

Onze drijfveer

In Groningen zorgen wij, de organisaties voor onderwijs en opvang en de gemeente, dat alle kinderen in de stad maximale kansen in hun ontwikkeling krijgen. Wij willen realiseren dat kinderen zich een onderdeel voelen van de samenleving. Dit doet iedereen vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en pedagogische visie.

De partners kennen elkaars pedagogische visie en respecteren de overeenkomsten en verschillen. Vanuit dit respect werken wij samen om de vensterscholen in Groningen vorm te geven.

In onze visie biedt de vensterschool opvoeding, educatie en begeleiding aan kinderen, zodat zij hun talenten en mogelijkheden leren kennen, ontwikkelen en gebruiken. Dit alles met respect voor de ander, zichzelf en de omgeving.

Wij streven naar maatwerk: iedere vensterschool mag uniek zijn, maar moet wel de gemeenschappelijke doelstelling/visie van het samenwerkingsverband waarin het participeert onderschrijven. De vensterschool sluit aan bij datgene wat kinderen nodig hebben en wat onderwijs en opvang kunnen bieden. De kinderen en hun ouders staan centraal, dat betekent dat het aanbod voor kinderen en ouders maatwerk is.

De organisatie van de vensterscholen kan dus per wijk verschillen. Het onderwijs pakt de regie in goede afstemming met de andere partners in de wijk. Tegelijkertijd streven wij naar kwaliteit; datgene wat we doen in de vensterscholen levert een belangrijke bijdrage aan de kansen van alle kinderen.

Gezamenlijke ambitie

- Alle kinderen worden uitgedaagd en krijgen volop kansen om hun talenten te ontwikkelen. Kinderen die een extra zetje nodig hebben (bijvoorbeeld omdat ze opgroeien in kansarme gezinnen), benaderen we actief om de aangeboden kansen te pakken.
- Er is een rijk aanbod is voor alle kinderen, maar de dag is niet te vol.
- We organiseren de ondersteuning die kinderen nodig hebben, zo dicht mogelijk bij de kinderen. We bieden de zorg vanuit één heldere visie en met één aanpak. De JGZ (JeugdGezondheidsZorg) en WIJ-Groningen zijn daarbij een onmisbare schakel.
- Voor ieder kind creëren we de juiste randvoorwaarden en werken we obstakels weg, zodat ieder kind kan deelnemen aan onderwijs.
- Ons aanbod komt tot stand door te luisteren naar ouders en kinderen.
- Talenten van de professionals worden benut, ze krijgen ook de ruimte om hun talenten in te zetten.
- We sluiten aan bij goede initiatieven die al worden uitgevoerd en bieden ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

Pedagogisch fundament

Het kind staat centraal. We werken vanuit één pedagogisch fundament dichtbij het kind, dus per vensterschool. Het pedagogisch fundament zorgt voor inhoudelijke koersbepaling voor alle medewerkers en voor de samenwerking binnen een vensterschool. Een goed pedagogisch fundament bestaat uit drie elementen: een gedeeld moreel kader, een visie op de pedagogische opdracht en een brede visie op ontwikkelen en leren.

Inhoudelijke focus

In de vensterscholen hebben we een gezamenlijke inhoudelijke focus:

- **Ouderbetrokkenheid**
Bepaalde vormen van ouderbetrokkenheid kunnen leiden tot betere ontwikkelingskansen van kinderen. De vensterscholen onderscheiden zich door grote inzet op het thema ouderbetrokkenheid te plegen.

Doorgaande leerlijn

De vensterscholen zetten zich in om de ontwikkelingslijn van kinderen van 0 tot 13 jaar vorm te geven. Het betreft niet alleen de overdracht van gegevens maar met name de afstemming van het pedagogisch en didactisch aanbod.

Ondersteuning / zorg

De vensterscholen zetten zich in om de ondersteuning van kinderen die extra zorg nodig hebben zo dicht mogelijk bij de kinderen en het gezin te organiseren. Er is een vangnet voor alle kinderen. Hiervoor is onder meer intensieve samenwerking met de JGZ en WIJ-Groningen en met het samenwerkingsverband passend onderwijs PO noodzakelijk.

Organisatie van de vensterscholen

Bij de verdere organisatie van de vensterschool als school op zich en in de wijk werken we volgens de volgende twee uitgangspunten:

- 1 Elke basisschool een vensterschool, want een school werkt als een vensterschool
- 2 Elke wijk een dekkend aanbod voor de jeugd, passend bij de wensen in de wijk, met de vensterschool daarin als belangrijke partner.

Deze uitgangspunten werken we in de volgende hoofdstukken een voor een nog wat verder uit. Daarna gaan we in Hoofdstuk 5 nog nader in op de organisatie en financiering.

Kor Posthumus

DIRECTEUR JENAPLANSCHOOL DE SWOAISTEE, LEWENBORG

Je gezond verstand gebruiken en er samen voor willen gaan. Kor Posthumus, directeur van Jenaplanschool de Swoaistee in Lewenborg weet wel hoe je venstersamenwerking in je wijk tot een succes maakt.

'We kunnen in de wijk heel veel zelf'

Kor Posthumus is nu acht jaar directeur van de Swoaistee, een Jenaplanschool in de wijk Lewenborg. Sinds 2014 combineert hij dat met het voorzitterschap van de Stuurgroep Vensterwijk Lewenborg. Deze bundeling van functies maakt van hem een belangrijke aanjager van samenwerking in de wijk. Al ziet hij dat zelf iets anders.

"Die samenwerking in de wijk bestond al veel langer. Tussen scholen en kinderopvang en tussen instellingen als GGD, Centrum Jeugd en Gezin en jongerenwerk. Nu is er WIJ Groningen waarin een aantal taken samen komen. We gingen van fase naar fase zou je kunnen zeggen. Ik werd voorzitter toen de locatiemanager Venstersamenwerking vanuit de gemeente stopte. Mijn idee is ook dat we in de wijk heel veel zelf kunnen. We moeten dingen zoveel mogelijk vanuit onze eigen autonomie kunnen aanpakken. Dat is mijn inzet als voorzitter van de stuurgroep. Het is ook wat mij persoonlijk inspireert en waar ik affiniteit mee heb."

Ambitie

In Lewenborg werd in 2010 al een gezamenlijke visie gepresenteerd: Wijkperspectief 2020. Mede gebaseerd op het idee van de Vreedzame school en wijk waarbij alle partijen positief betrokken zijn en taken samenvoegen. "Het is een uitwerking

van het concept van de Peaceful school uit de VS", vertelt Kor, "en ideeën die een pedagoog als Mischa de Winter uitwerkte om de 'civil society' te bevorderen. Een samenleving gebaseerd op echte betrokkenheid en verantwoordelijkheid van burgers waarin je als kind positief kunt opgroeien. Je moet dan met elkaar helder hebben hoe je met elkaar omgaat, hoe je elkaar aanspreekt en aanvult. Alle betrokkenen in de wijk werken samen, dus ook ouders, sport, woningbouw of speelvoorziening. Dat is wat we in onze visie beschreven. In 2017 hebben we dat opnieuw aan het gemeentebestuur gepresenteerd en hebben we gezegd: We gaan die ambitie waarmaken!"

Uit je koker

Het zijn ideeën die heel goed aansluiten op het concept van de vensterschool. Positief opgroeien is gemeentelijk beleid en ook het Lectoraat dat de vorderingen monitort ondersteunt deze visie. "Een van de door het Lectoraat beschreven pijlers van het Vensterschoolconcept is het pedagogisch fundament. Die pijler hebben wij het meest omarmd en uitgewerkt in de Vreedzame school en ons wijkplan Lewenborg XL. Het is dan belangrijk dat instanties uit hun kokers loskomen en dat je daarnaast zorgt voor een structureel meerjarenbeleid. In het nieuwe beleidsplan omarmt de gemeente deze brede en duurzame aanpak. Ik hoop dat we daarbij als wijk ook meer eigen verantwoordelijkheid krijgen."

Sterk netwerk

En daarmee komen we op misschien wel de belangrijkste boodschap die Kor ons wil meegeven: meer autonomie voor de wijk. "We kunnen in de wijk heel veel zelf. We hebben in de loop der jaren zo veel ervaring en kennis opgebouwd, we werken al twintig jaar samen als sterk netwerk van betrokken professionals om problemen in de wijk aan te pakken. Er zijn zoveel lijntjes gegroeid. Noem een initiatief als Golvend Lewenborg waarin we bewoners vragen wat er beter kan in de wijk, bijvoorbeeld groenvoorziening of veiligheid. Vanuit onze school is ook de Leerlingenraad hierin betrokken die ook weer iemand naar de Wijkkinderraad afvaardigt. Daar praten ze dan mee over speel- of sportvoorzieningen.

'Goed burgerschap' is het grotere thema en dat bereik je door de basisvoorwaarden, zoals een veilige en kansrijke omgeving, op orde te hebben.'

Of denk aan de Buitenschoolse Opvang die naast de reguliere groepen ook kleine groepen kent voor kinderen die meer aandacht vragen. Allemaal bedacht en onderling afgestemd door mensen en instanties in de wijk zelf. Mensen die hun gezond verstand gebruiken en er samen iets van willen maken."

Goed burgerschap

Heeft ook Kors achtergrond als directeur van een school voor Jenaplanneronderwijs nog invloed op zijn visie? "Jazeker, ik geloof heel erg in de maakbare

samenleving en de rol van de school daarin. Wij zijn als Jenaplanschool een ontwikkelschool voor burgerschap. 'Goed burgerschap' is het grotere thema en dat bereik je door de basisvoorwaarden, zoals een veilige en kansrijke omgeving, op orde te hebben. Maar ook door mensen zoveel mogelijk autonomie te geven, of dat nu kinderen en hun ouders zijn of - in het geval van de venstersamenwerking, professionals in de wijk. Heb vertrouwen in ze en zorg als gemeente voor een duurzaam en meerjarig beleidskader."

De Leerlingenraad denkt mee over de wijk

De leerlingen van de Leerlingenraad van basisschool de Swoaistee weten heel goed wat er speelt op school en in hun wijk. Ze zitten bovendien vol met goede ideeën om daar voor kinderen een nog leukere school en een nog leukere wijk van te maken.

De kinderen in de raad zijn Bente, Sadia, Zaya, Indy, Christiano, Refika, Minne en Owen. Hun begeleidster is Jacobien van den Hoofdakker. Ze bespreken net een aantal nieuwe acties n.a.v. het integraal wijkplan als de verslaggever even binnenwipt.

Er worden sportdagen georganiseerd door B-slim en het lijkt de leerlingen handig als er aparte posters worden gemaakt met het programma. "Je zou die ook in het winkelcentrum kunnen hangen", zegt Minne, "zodat de jongeren die daar vaak zijn ook zien dat ze mee kunnen doen."

Op hun school zelf zijn ze druk bezig met het aanpakken van het schoolplein. Dat moet groener worden en de raadsleden hebben meegedacht hoe dat zou kunnen. Die ideeën zijn meegenomen in de uitvoering. Daar zijn ze erg trots op. "De nieuwe speeltoestellen die

er komen hebben wij bedacht", vertelt Sadia. "We helpen mee en maken er ook een verslag van."

"Ook hebben we bedacht om met de collectebus rond te gaan," vertelt Refika. "Zo halen we geld op voor bijvoorbeeld een schoolreisje naar de dierentuin waar iedereen dan aan mee kan doen."

De school vaardigt ook twee leerlingen af naar de Kinderraad Leeuwenborg waar kinderen wijkbreed kunnen meepraten en meedenken. En je ziet: Ze hebben goede ideeën genoeg, dus maak er gebruik van!

'Het geheel is meer dan de som der delen'

Yolanda Geleynse is Manager Kindcentrum SKSG Lewenborg. Haar indruk van venstersamenwerking in de wijk? "We kennen elkaar in de wijk, weten elkaar als professionals te vinden en versterken elkaar."

"De inzet hierbij is een veilige, gezonde, kansrijke en vreedzame wijk. Door de samenwerking van de kinderopvang met de diverse scholen in de wijk en WIJ Lewenborg zijn kinderen die extra zorg of aandacht nodig hebben beter in beeld." "We werken al langer samen met WIJ en het onderwijs in de opvang van

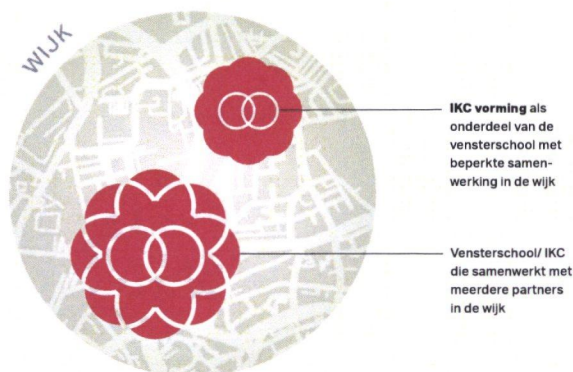
peuters met een VVE-indicatie. 4+ kinderen die extra aandacht nodig hebben vangen we op in een reguliere BSO-groep. Daarnaast is er begin 2017 een pilot gestart in nauwe samenwerking met WIJ, Elker en onderwijs) waarbij 4+ kinderen ook in een kleine gespecialiseerde BSO-groep kunnen worden opgevangen."

Elke basisschool een Vensterschool

In Groningen is het onze ambitie om iedere school een vensterschool te laten zijn. Om een school als een vensterschool te laten werken moeten opvang en onderwijs in ieder geval op de volgende onderdelen samenwerken:

- Er is een gezamenlijke pedagogische visie;
- Er bestaat een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen, zowel van voorschool naar basisonderwijs, als ook van basisonderwijs naar naschools aanbod en van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs (er zijn minimaal afspraken over de overdracht van kinderen);
- Er is samenwerking op het gebied van preventie, ondersteuning en aansluiting jeugdhulp – (passend) onderwijs; dit in samenwerking met Jeugd Gezondheids Zorg en WIJ-Groningen met als doel het voorkomen en/of verhelpen van ontwikkelingsachterstanden van kinderen;
- De school ziet het kind en de ouder als partner (educatief partnerschap met ouders).

Vensterscholen in vele varianten. Mate van samenwerking tussen onderwijs en opvang (IKC vorming) en de partners in de wijk verschillen.

Een dergelijke vensterschool – een samenwerkingsverband van school met een voor- en na schoolse voorziening – biedt een voldoende en toegankelijk aanbod voor alle betrokken kinderen vanaf twee jaar, waarbij aandacht is voor eigenaarschap, borging en continuïteit van het aanbod.

De organisatie van de vensterschool is afhankelijk van de keuze van de partners. Hiervoor maken we geen blauwdruk. Het onderwijs is daarbij de eerste die aan zet is: zij gaat met de kinderopvang en andere partners in gesprek over hoe én met wie ze gaan samenwerken volgens de uitgangspunten van dit ambitiesdocument.

Onderwijs en opvang kunnen voor de (verdere) ontwikkeling van de vensterschool subsidie aanvragen bij de gemeente Groningen, binnen het Programma van Eisen Ontwikkelingskansen kinderen. We werken volgens een cyclische aanpak: planning, uitvoering, monitoring en evaluatie, zodat de kwaliteit geborgd is en er transparantie in de werkwijze ontstaat.

We organiseren de ondersteuning die kinderen nodig hebben, zo dicht mogelijk bij de kinderen. We bieden de zorg vanuit één heldere visie en met één aanpak. Voor kinderen die dat nodig hebben is er extra aandacht en zijn er goede samenwerkingsafspraken. Een verdere uitwerking van het bieden van gelijke ontwikkelingskansen aan alle kinderen is gegeven in de nota Voor alle jonge kinderen gelijke kansen.

Om extra aandacht te kunnen bieden op het gebied van preventie, ondersteuning, jeugdhulp en (passend) onderwijs maken de betrokken partners afspraken voor samenwerking. Denk daarbij aan opvang, onderwijs (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs), maar ook aan WIJ-Groningen en de JGZ (JeugdGezondheidsZorg). JGZ en WIJ-Groningen zijn overigens niet alleen belangrijke partners daar waar het gaat om preventie, ondersteuning en/of het bieden van jeugdhulp, maar ook als het gaat om het organiseren en faciliteren van activiteiten en (preventieve) collectieve voorzieningen gericht op talentontwikkeling, gezondheid, veiligheid en participatie van kinderen en ouders in relatie tot de vensterschool

We beschouwen bovenstaande als een basiskwaliteit waar iedere vensterschool aan voldoet. De verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en uitvoering ligt in eerste instantie bij de school- en opvangbesturen. De intensiteit van de samenwerking kan verschillen. Bij de meest intensieve vorm van samenwerking tussen school en opvang is sprake van een 'Kindcentrum', een integrale voorziening voor onderwijs, opvang en zorg voor alle kinderen (en hun ouders) van nul tot en met twaalf jaar.

Wally van der Vlugt

DIRECTEUR BISSCHOP BEKKERSCHOOL

Mirjam van der Scheer

MANAGER KINDCENTRUM SKSG

Irma Goed

WIJKMANAGER KIDS FIRST COP GROEP

Verbinding op het buurtplein in Paddepoel

Ook al gaat het soms hink-stap-sprong, de vensterschoolpartners van de Bisschop Bekkers school in Paddepoel slagen erin met elkaar een veilige omgeving voor kinderen te creëren. Het idee van de vreedzame wijk zorgt voor de verbindende formule.

Ze stonden erop samen het gesprek te voeren, want zo zijn ze dat als partners gewend. Daarom zitten Wally van der Vlucht, Mirjam van der Scheer en Irma Goed samen aan tafel bij de Bisschop Bekkers school middenin de wijk Paddepoel. Een zeer gevarieerde en multiculturele wijk, zo kun je deze buurt wel karakteriseren. En ja, er zijn problemen op allerlei gebieden, van armoede tot criminaliteit. Het kan er soms knallen, maar de diversiteit zorgt ook voor mooie dingen, voor verrassende ontmoetingen en bovenal voor veel betrokkenheid. Tussen buurtbewoners, ouders en de medewerkers van de vele instellingen die in de wijk actief zijn.

"Paddepoel is ook al heel lang een vensterwijk," vertelt schooldirecteur Wally. "Vanaf het begin eigenlijk, al was de samenwerking toen veel minder gestructureerd." "Je zat soms wel met 35 mensen om tafel", herinnert Irma, manager bij KidsFirst COP groep zich. Wally: "De ontwikkeling van het vensterconcept ging in mijn beleving met vallen en opstaan. Ik noem het ook wel een hink-stap-sprong ontwikkeling. De tweede locatiemanager was een lange tijd trekker en duwer en heeft veel op een goede manier weggezet. Toen zij weg moest werden we meer gedwongen zelf een visie te ontwikkelen." Mirjam, manager kindcentrum bij opvangorganisatie SKSG bevestigt: "Door de impulsregeling kwamen de scholen meer in de regie en konden we samen ons eigen plannen uitwerken."

Pedagogisch concept

De instellingen in de wijk gingen weer om tafel, deze keer om een goed onderbouwde visie op de samenwerking te formuleren. "Ook dat ging in stappen," zegt Irma. "Er is in subgroepjes gewerkt

aan wat later een gezamenlijk gedragen visie werd. Omdat we al heel veel praktijkervaring hadden, wisten we vrij goed wat wel en niet zou werken." Wally: "We hebben echt een goede probleem-analyse gemaakt en van daaruit ook ons pedagogisch concept en de doorgaande leerlijn beschreven. We zijn een Dalton school dus we vinden zaken als zelfstandigheid, samenwerken en vrijheid erg belangrijk. Dat sloot weer goed aan op het concept van de vreedzame wijk."

Beredeneerd spelen

Het waarborgen van de doorgaande leerlijn, dus tussen peuters, kleuters en basisschoolkinderen, kostte niet al te veel hoofdbreken. "We werken bij Kids First bijvoorbeeld met de VVE-methode Piramide waarmee peuters spelendrijfs veel woorden leren," vertelt Irma. "Dat sluit heel goed aan bij school waar ze ook met Piramide werken en bij de werkwijze van de SKSG. We hebben gezamenlijke thema's afgesproken. We vinden elkaar nu heel goed in de gezamenlijke aanpak 'beredeneerd spelen'". Mirjam: "Ons voor- en vroegschoolse educatie-programma Startblokken past er ook goed bij. Zo zorgen we steeds voor afstemming. In de praktijk laten we bijvoorbeeld driejarigen al samen spelen met kleuters volgens het principe van beredeneerd spelen. Ons gezamenlijke schoolplein leent zich daar uitstekend voor."

Een echt buurtplein

Inderdaad, het schoolplein waar zowel school als opvang aan grenzen, ligt centraal en werkt als verbindend element. Het klinkt logisch, maar ook daar is hard over nagedacht. Wally: "We hebben het plein samen bedacht en opgezet, juist om die verbinding te kunnen maken. Verbinding tussen

school en opvang maar ook naar de buurt. Het fungeert nu als een echt buurtplein waar kinderen avontuurlijk kunnen spelen maar ook sporten. Ook tieners. Er wordt wel eens wat vernield maar dat is erg beperkt. Buurtbewoners houden een oogje in het zeil."

De brugfunctionaris is onmisbaar

Heel blij zijn ze op de Bisschop Bekkers school met de brugfunctionaris die soms volledig door de gemeente wordt gesubsidieerd. Wally "We zijn alle drie voor een hele brede aanlegroute waarbij we kinderen zo weinig mogelijk willen stigmatiseren, bijvoorbeeld omdat ze op de BSO Plus zitten. De brugfunctionaris heeft hierin een belangrijke rol." Mirjam: "Als het bijvoorbeeld over de overgang van vierjarigen gaat, is zij bij alle gesprekken. Ze kent daardoor veel ouders, weet wat er thuis speelt en kan ondersteunen, adviseren en bemiddelen bij problemen." Wally: "Omdat ze al acht jaar actief is in de buurt is ze gekopt en gemazeld. Ze is echt onmisbaar en ons bestuur zou haar functie graag structureel gefinancierd willen krijgen."

Vreedzame wijk

Zorgen voor een veilige omgeving voor kinderen. Alle partners geloven heilig in dit principe dat zo ongeveer de basis is voor het concept van de Vreedzame wijk waar ze mee werken. Iedere medewerker, bij school, bij de opvang, bij het WIJ-team, het jongerenwerk of bij de bibliotheek, weet ook wat dat vergt in de praktijk. Het is geen loze kreet. Wally: "De vreedzame aanpak is vastgelegd in het wijkplan en alle medewerkers worden hierin geschoold. Het werken in deze buurt vergt veel van onze leerkrachten, je staat niet alleen maar voor de klas. Als je hier wilt werken moet je daarin mee kunnen. Je moet mee in het team. Maar ook dat is weer de kracht van onze vensterschool. Dat je elkaar als partners moeiteloos vindt en er samen voor gaat." Irma: "Voorbeeldgedrag is in onze aanpak bijvoorbeeld erg belangrijk. Als er conflicten zijn tussen kinderen weten we door onze 'vreedzame' scholing hoe we dat moeten aanpakken, ook als er ouders betrokken zijn. Dat begint natuurlijk met naar elkaar willen luisteren."

Sterrenpleinfeest

Intussen staan de eerste ouders al bij het schoolplein te wachten tot de school uitgaat. De een in korte broek, de ander in een traditionele kaftan. Het ziet er op deze zonnige middag vertrouwd en vreedzaam uit. "De multiculturele sfeer is ook de kracht van deze wijk", vertelt Wally tot slot. "Zo hebben we hier onlangs een paar prachtige feesten georganiseerd, het Sterrenpleinfeest bijvoorbeeld. Dan staat het plein open voor de hele buurt. Elkaar ontmoeten en samen vieren, samen wat eten. Het gaf mooie, veelkleurige combinaties en gesprekken. Op zo'n moment ben je echt een vreedzame wijk."

In elke wijk een dekkend aanbod voor de jeugd

Iedere vensterschool mag uniek zijn, maar moet wel de gemeenschappelijke doelstelling en visie van het samenwerkingsverband waarin het participeert onderschrijven. De vensterschool sluit aan bij datgene wat kinderen in de wijk nodig hebben en wat onderwijs en opvang in de wijk kunnen bieden. De kinderen en hun ouders staan centraal; dat betekent dat het aanbod voor kinderen en ouders maatwerk is.

Per wijk kunnen er één of meerdere Vensterscholen zijn, ook kunnen scholen in één wijk bepalen om samen een Vensterwijk te vormen. In principe kan iedere school een Vensterschool worden, maar het kan ook een bundeling van scholen zijn. De samenstelling van de Vensterschool is maatwerk. Op basis van de gewenste samenwerking door de partners. Scholen die nog geen Vensterschool zijn worden uitgenodigd mee te doen.

De vensterschool werkt samen met partners in de wijk aan een dekkend netwerk en aanbod, passend bij de wensen en behoeften van kinderen en ouders. School en opvang kunnen het niet alleen, vooral niet in wijken waar veel kansarme kinderen wonen. Ze hebben naast samenwerking met JGZ en WIJ-Groningen, ook de samenwerking nodig hebben met andere partijen in de wijk. Iedere partner werkt hierbij vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid.

De vensterschool speelt een belangrijke rol als vindplaats, werkplaats en heeft voor kinderen en ouders een actieve toeleidende functie naar passende activiteiten en (preventieve) voorzieningen.

De wijze waarop en de mate waarin deze samenwerking plaats vindt kan verschillen in vorm, inhoud en intensiteit. Een vensterschool kan samen werken met meerdere

partners in de wijk maar er (nog niet) voor kiezen om samen te werken met andere vensterscholen in de wijk. De meest intensieve vorm is de samenwerking tussen meerdere vensterscholen en partners in de wijk gericht op een integraal Wijkplan jeugd 'Positief Opgroeien'.

Positief Opgroeien

De gemeente Groningen stimuleert een ontwikkeling die Positief Opgroeien is genoemd. De ambitie daarbij is dat kinderen en jongeren zich optimaal ontwikkelen, gezond en veilig opgroeien, dat zij een eigen stem hebben en volwaardig participeren. Positief Opgroeien is een wijkgerichte aanpak die fasegewijs wordt uitgerold over de gemeente. De vensterschool is daarbij een onmisbare partner en in veel wijken wellicht de trekker van deze ontwikkeling.

Taakverdeling van de partners

Vensterscholen zijn als vind- en werkplaats belangrijk voor het tijdig en adequaat signaleren van ontwikkelingsachterstanden en voor het actief doorverwijzen. Zo kunnen ze tijdig de juiste ondersteuning en/of ontwikkelingsstimulering bieden. Ondersteuning door het onderwijs zelf, de JGZ, het WIJ-team, (preventieve) voorzieningen als de Verlengde schooldag, de Huiskamer of de BSO+ en/of een jeugdhulpaanbieder, of ondersteuning door andere partijen zoals Humanitas, de speeltuinen, enz. Ook hier ligt

nadrukkelijk een gedeelde verantwoordelijkheid en een gedeeld belang van onderwijs, kinderopvang en gemeente.

De JGZ en WIJ-Groningen zijn niet alleen belangrijke partners daar waar het gaat om preventie, ondersteuning en/of het bieden van jeugdhulp, maar ook als het gaat om het organiseren en ondersteunen van activiteiten en (preventieve) collectieve voorzieningen gericht op talentontwikkeling, gezondheid, veiligheid en participatie van kinderen en ouders.

Naast JGZ en WIJ-Groningen zijn natuurlijk ook heel veel andere wijkgerichte en stedelijke partners – al dan niet gesubsidieerd vanuit de gemeente – actief binnen het sociaal domein. En ook inwoners van de wijk spelen als vrijwilligers, mantelzorgers en als onderdeel van sociale netwerken een grote rol met betrekking tot het wel en wee van de wijken en de stad.

Marike Venema

DIRECTEUR BREDERO SCHOOL

Micha van Houdt

MANAGER KINDCENTRUM SKSG

'We zijn één
grote familie in
de wijk'

Bij Vensterschool Bredero in de Wijert zijn ze krap vier jaar bezig met samenwerking volgens de venstergedachte. Het voelt echter alsof het al veel langer zo is. Kwestie van samen zorgen voor een stevig fundament.

De Brederoschool, de SKSG, Kids First en het WIJ-team in de wijk de Wijert besloten vijf jaar geleden de handen ineen te slaan en samen een vensterschool te vormen. Eén ding spraken ze van te voren af: we gaan het doen op basis van een goed plan; een stevig onderbouwde visie op het gewenste pedagogische klimaat en doorlopende leerlijnen. Marike Venema, directeur van de Brederoschool en Micha van Houdt, manager bij kinderopvangorganisatie SKSG, vertellen hoe de venstergedachte vorm kreeg en nog steeds krijgt in de Wijert.

Marike was eerder directeur van de Swoaistee in Lewenborg en heeft dus ervaring in meerdere wijken. "Anders dan in Lewenborg was het vensteridee hier nog een wat vreemde constructie", vertelt ze. "Instellingen werkten nog niet zo intensief samen. Inmiddels hebben we een prachtige vensterschool en hoewel nog niet alle partners in hetzelfde gebouw zitten, verloopt de samenwerking vloeiend. Dat komt doordat we vanaf het begin samen een duidelijke lijn hebben neergezet. Kort samengevat is dat uitgaan van talenten van kinderen en zorgen voor een doorgaande lijn vanaf het prille begin. De samenwerking rond de kinderen begint al vanaf de nuljarigen en fysiek in het gebouw bij peutertjes vanaf twee jaar."

Wat past het beste

Ze konden wat dat betreft goed aansluiten op de geformuleerde pijlers van de vensterschool-gedachte. Het pedagogisch concept en een doorgaande leerlijnen zijn hier onderdeel van. "Ook SKSG werkt vanuit die gedachte", vertelt Micha, manager kindcentrum in de wijk. "Wij bieden kinderen binnen vijf verschillende pijlers de mogelijkheid hun talenten spelenderwijs te ontdekken en zichzelf daarin te ontwikkelen. Door dit brede aanbod is er altijd iets te kiezen wat bij je past, bijvoorbeeld binnen de pijler Sport en Beweging of Wetenschap en Techniek. Tussen de partners onderling is heel veel afstemming, bijvoorbeeld om activiteiten op elkaar te laten aansluiten. Daarvoor organiseren we inspiratiedagen voor alle medewerkers. Dat werkt enorm inspirerend en motiverend. Mensen leren elkaar goed kennen en vinden elkaar daardoor makkelijker.

Ook kinderen kennen bijna alle medewerkers van de vensterschool waardoor er samen een heel veilige sfeer gecreëerd wordt."

Slecht weer bestaat niet

De Brederoschool ligt in een prachtig groen deel van de wijk, bij het Ina Boudierplantsoen. Daar wordt dankbaar gebruik van gemaakt. Thema's als duurzaamheid en respect voor de natuur komen breed aan de orde. Marike: "Naar Zweeds concept hebben we een actief buitenleren-beleid. 'Slecht weer bestaat niet, slechte kleding wel', zeggen we op onze vensterschool. Bij ons gaan de kinderen, daar waar mogelijk, naar buiten, ook bij de opvang. Hutten bouwen of water zuiveren, we verbinden allerlei leerzame dingen aan het buiten zijn. Op het gebied van wetenschap en techniek in combinatie met de duurzaamheidsthema's hebben we een goede samenwerking met de 'Jonge onderzoekers'. De kinderen van groep 7 en 8 runnen een duurzame ideeënwinkel. Alle kinderen, van jong tot oud, maken, vaak van afval en recyclematerialen, producten voor ons groene ideeënwinkelje Gloeipunt die dan weer verkocht worden. Met de opbrengst kopen we nieuwe duurzame artikelen in. Mensen kunnen er niet alleen kopen, maar ook informatie krijgen. Zo hebben we geïnvesteerd in zonnepanelen en solartubes waar we actief voorlichting over geven aan wijkbewoners." "Kinderen mogen ook kiezen", vult Micha aan. "De een wil graag sporten, de ander leest buiten liever een boek. Ook zijn we samen met de wijkbeheerder bezig om te kijken of we niet een 'Tiny Forest' kunnen creëren, een plek waar de natuur z'n gang kan gaan en waar kinderen dan weer van alles kunnen ontdekken en onderzoeken."

Met elkaar

Het werd al genoemd, de inspiratiedagen waar alle partners elkaar treffen en ideeën uitwisselen. Het is een belangrijke aanjager om iedereen op dezelfde lijn te krijgen en te houden. Alle medewerkers van onze vensterschool, de peuterschool, Kidsfirst COP, kinderopvang en buitenschoolse opvang SKSG, De Brederoschool, het WIJ-team, jongerenwerk, en de GGD-wijkverpleegkundigen, ontmoeten elkaar om af te stemmen. Micha: "Het werkt heel positief, je krijgt het gevoel dat je één grote familie bent. Het idee

van je doet het met elkaar voor de kinderen." Marike: "Maar we kunnen dan ook kritisch zijn naar elkaar, juist door die open sfeer is dat mogelijk."

Je talent vinden

Komende jaren hopen ze in de Wijert samen zo door te kunnen gaan en initiatieven verder uit te bouwen. Micha: "Het creëren van een volledig aanbod voor alle kinderen uit de wijk, een plek waar ze van 's ochtends zeven tot 's avonds half zeven heen kunnen; eigenlijk brengen wij al de veilige setting en het geïntegreerde aanbod van het Integrale Kindcentrum in de praktijk. "Wat dat betreft zijn we ook erg blij met de aanpak van de gemeente, bijvoorbeeld het beleid om gelijke kansen te bieden voor alle kinderen", eindigt Marike. "Het sluit aan op onze gezamenlijke visie: Bij elk kind de lat hoog leggen, hoog, maar haalbaar, zodat elk kind z'n talent kan vinden en inzetten."

Wat wil jij bereiken voor de school?

Twan, Renske, Selwi, Jet, Jayden, Kian en Mandy: **Zie daar de leerlingen van de Leerlingenraad van de Brederoschool. Ze hebben over alles een mening!**

Lid van de Leerlingenraad word je op de Bredero-school niet zomaar. Je moet in groep 7 of 8 zitten en je wordt democratisch gekozen. "Je moet dan voor de klas een verhaal houden en laten zien wat je wilt bereiken", vertelt Renske. Maar als je lid bent mag je meepraten en meedenken over heel veel dingen. Bijvoorbeeld over

de invulling van de Konings spelen, de uitslag van de eind CITO of de hoeveelheid huiswerk die kinderen krijgen. Al vinden de kinderen dat laatste eigenlijk wel goed zo: niet te veel en niet te weinig. De activiteiten buiten vinden ze erg leuk. Kian: "Hutten bouwen of vuur maken vond ik erg leuk. Of samen met de Jonge onderzoekers iets technisch doen, bijvoorbeeld een blokklampje maken." De Leerlingenraad heeft ook de nieuwe speeltoestellen op het schoolplein bedacht. "We hebben nu veel toestellen van hout gekregen, met veel touwen, heel mooi",

vertelt Mandy. Ook weten de kinderen heel goed dat de vensterschool niet alleen de school is. "De peuters en de BSO horen er ook bij. Om half acht kan je je kind brengen en om zeven uur weer ophalen," aldus Twan. Goed geregeld daar!

Tot slot nog een oproep tot actie van Kian: "We moeten meer plek krijgen om te voetballen. Op het plein kan dat niet, want dat is te gevaarlijk voor de andere kinderen en sinds het veldje is opgeknapt door de gemeente zijn de goals weg. Die goals moeten echt terug!"

Organisatie en Financiering

De organisatie van de vensterschool is in principe afhankelijk van de keuze van de partners. Hiervoor maken we geen blauwdruk. Het onderwijs is daarbij de eerste die aan zet is: zij gaat met de kinderopvang en andere partners in gesprek over hoe én met wie ze gaan samenwerken volgens de uitgangspunten van dit ambitiedocument.

Per wijk kunnen er één of meerdere vensterscholen zijn, ook kunnen scholen in één wijk bepalen om samen een vensterschool te vormen. In principe kan iedere school een vensterschool worden, maar het kan ook een bundeling van scholen zijn. De samenstelling van de vensterschool is maatwerk. Op basis van de gewenste samenwerking door de partners. Scholen die nog geen vensterschool zijn worden uitgenodigd mee te doen.

We werken volgens een cyclische aanpak: planning, uitvoering, monitoring en evaluatie, zodat de kwaliteit geborgd is en er transparantie in de werkwijze ontstaat.

Stuurgroep

De huidige *Stuurgroep Vensterschool*, bestaande uit de wethouder Onderwijs, schoolbesturen, besturen kinderopvang, lector Integraal Jeugdbeleid blijft bestaan en wordt aangevuld met de directeur van WIJ-Groningen. De stuurgroep zal de ontwikkelingen op de vensterschool blijven volgen en monitoren.

Plusgroep vensterschool

Naast de Stuurgroep is er de *Plusgroep Vensterschool*, bestaande uit managers en beleidsadviseurs vanuit gemeente, onderwijs, opvang en nu ook vanuit

WIJ-Groningen, die de Stuurgroep (beleidsmatig) adviseert. Stuurgroep en Plusgroep voeren de regie op de uitwerking en uitvoering van de hier geschetste strategische koers Vensterschool

Financiering

Het voor de vensterschool beschikbare subsidiebudget wordt op basis van cofinanciering meerjarig beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen en/of de besturen kinderopvang.

Het gaat daarbij om financiering voor professionalisering en coördinatie. Professionalisering van medewerkers om het pedagogisch fundament, de doorgaande ontwikkelingslijn, het ondersteunend netwerk (preventie, ondersteuning en/of jeugdhulp) in en buiten de vensterschool en de betrokkenheid van kinderen en ouders (educatief partnerschap) te versterken. Coördinatie om het samenhangend (preventief) aanbod dat aansluit bij de vraag van alle jeugdigen en hun ouders in de wijk en bij de ambitie van Positief Opgroeien te innoveren, te versterken en te verduurzamen.

Het onderwijs kan namens de vensterschoolpartners subsidie aanvragen bij de gemeente Groningen. Hiervoor is een Programma van Eisen Ontwikkelingskansen kinderen opgesteld.

De gemeente ondersteunt de vensterschoolontwikkeling tenslotte waar mogelijk ook op andere beleidsterreinen, bijvoorbeeld in het onderwijshuisvestingsbeleid en het kansenbeleid.

*Venster
Het is gewoon
Een gat
Een spiegel
Een raam
Je kunt er door heen kijken*

*Achter het gat
Door het venster
Zie je meerdere dingen
Is er veel te vinden*

*Een peuter
Een kleuter
Een kind
Misschien zelfs een tiener*

*Leren
Sport
Cultuur
Muziek*

*Creativiteit
Verplicht, zelf kiezen*

*Over groen en energie
Je eigen talent*

*Je hoort erbij
Ook als je alleen wilt zijn
Dat kan*

*Op de Vensterschool
Daar kan je jezelf zijn*

*Amy Campbell
Groep 8, Brederoschool
Groninger stadskinderdichter*

Colofon

Uitgave
Gemeente Groningen

Tekst
Jan-Kees van Loon

Vormgeving
www.inontwerp.nl

Foto's
Martine Hoving
pagina ...

Henk Tammens
pagina ...

Venster³
school